

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ดัชนีชี้วัดความเป็นวิชาชีพของผู้สื่อข่าวการเมืองไทย

(The Indexes of Professionalism of Thai Political Journalist)

ผู้เขียน

นายบุญอยู่ ขอพรประเสริฐ

(Mr. Boonyou Khorpornprasert)

แผนกวิชา/คณะ

คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนีย์ บุนนาค

ปีการศึกษา

2550

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ดัชนีชี้วัดความเป็นวิชาชีพของผู้สื่อข่าวการเมืองไทย” นี้ เป็นการศึกษาถึงความเป็นวิชาชีพ (Professionalism) ของผู้สื่อข่าวการเมืองไทย ภายใต้กรอบแนวคิดแบบจำลองความสามารถเชิงสมรรถนะ (Competency) ทั้งนี้เพื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของความเป็นวิชาชีพของผู้สื่อข่าวการเมืองไทยด้วยวิธีการทางสถิติที่เรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) จากนั้นได้นำผลมาสร้างเป็นดัชนีชี้วัด (Indexes) นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อความเป็นวิชาชีพของผู้สื่อข่าวการเมืองไทยระหว่างกลุ่มผู้สื่อข่าวสนามกับผู้สื่อข่าวระดับบริหาร และระหว่างกลุ่มผู้สื่อข่าวกับนักวิชาการสื่อสารมวลชน นักการเมือง และผู้รับสารทางการเมือง ในการศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจาก 4 ภาคส่วน ได้แก่ ผู้สื่อข่าว 12 ราย นักวิชาการสื่อสารมวลชน นักการเมือง และผู้รับสารทางการเมือง กลุ่มละ 6 ราย รวมทั้งสิ้น 30 ราย และการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ (Forum) ประกอบกับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสำรวจด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่าง 455 ราย ทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS Version 15.0

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ดัชนีความเป็นวิชาชีพของผู้สื่อข่าวการเมืองไทยประกอบด้วยกลุ่มดัชนีทั้งหมด 12 องค์ประกอบ (Factor) 85 ดัชนีชี้วัด (Indicator) ทั้งนี้ กลุ่มดัชนีทั้ง 12 องค์ประกอบได้แก่ 1) ความรู้ด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม 2) ความรู้พื้นฐานทางการเมือง 3) ความรู้ด้านสื่อสารมวลชน 4) ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 5) ทักษะเชิงกระบวนการข่าว 6) ทักษะเชิง

เทคนิคและการจัดการ 7) บุคลิกลักษณะพิเศษสำหรับผู้สื่อข่าว 8) บุคลิกลักษณะเฉพาะสำหรับผู้สื่อข่าว 9) บุคลิกลักษณะพื้นฐานสำหรับผู้สื่อข่าว 10) ค่านิยมในสิทธิเสรีภาพ และอุดมการณ์สื่อสารมวลชน 11) พฤติกรรมอันพึงประสงค์สำหรับผู้สื่อข่าว 12) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางวิชาชีพ

2. ผลการทดสอบสมมุติฐานพบว่า ผู้สื่อข่าวสนามกับผู้สื่อข่าวระดับบริหาร มีทัศนคติต่อความเป็นวิชาชีพของผู้สื่อข่าวการเมืองไทยไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มนักวิชาการสื่อสารมวลชน นักการเมือง และผู้รับสารทางการเมืองมีทัศนคติต่อความเป็นวิชาชีพของผู้สื่อข่าวการเมืองไทยแตกต่างไปจากกลุ่มผู้สื่อข่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ผู้สื่อข่าวโดยภาพรวมให้น้ำหนักคะแนนองค์ประกอบ และดัชนีที่จำเป็นสำหรับความเป็นวิชาชีพของผู้สื่อข่าวการเมืองไทยในระดับที่สูงกว่ากลุ่มผู้สื่อข่าวในทุกองค์ประกอบ ยกเว้นในองค์ประกอบด้านพฤติกรรมอันพึงประสงค์สำหรับผู้สื่อข่าวเท่านั้นที่กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการนำผลการวิจัยไปทดลองใช้ในโอกาสต่อไป ซึ่งในการทดลองใช้จะต้องมีการสร้างเครื่องมือจากฐานดัชนีชี้วัดดังกล่าวให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม และวัฒนธรรมขององค์กรด้วย นอกจากนี้ ควรมีการศึกษาวิจัยควบคู่กันไปด้วยในลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อการพัฒนาดัชนีชี้วัดชุดดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

Thesis Title	The Indexes of Professionalism of Thai Political Journalist
Researcher	Mr. Boonyou Khorpornprasert
Faculty	Faculty of Journalism and Mass Communication Thammasat University
Advisor	Assistant Professor Dr. Thassanee Bunnag
Academic Year	2007

Abstract

The study of “The Indexes of Professionalism of Thai Politics Journalist” aims to investigate the so-called professionalism among Thai politics journalist, based upon the competency-oriented model concept. To achieve this, the Factor Analysis research methodology was being employed to analyze the key factors of the professionalism of the journalist. Consequently, the researcher has come up with the required indicative indexes. Besides, the analysis encompasses the comparison of the attitudes on journalist’s professionalism concepts between: a) Field journalists and Executive journalists and, b) Journalists and mass communications academicians, politicians and political information recipients. In this regards, Qualitative research technique covering academic forum organization and in-depth interviews was being used. In-depth interviews were conducted with 30 concerned individuals from four (4) related key sectors, namely, 12 journalists; 6 mass communications academicians; 6 politicians and, 6 political information recipients. Furthermore, Quantitative method also permitted the researcher to distribute required questionnaires to 455 sampling groups and, subsequently, these were analyzed by using Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) Version 15.0

The research finding indicates that:

1. The so-called professionalism indicative indexes for Thai politics journalists cover 12 factors and 85 indicators: 12 factors include the following dimensions: 1) Knowledge of politics, society and culture; 2) Fundamental

knowledge of politics; 3) Knowledge of mass communications; 4) Knowledge of mass-media related laws; 5) Skills of news reporting; 6) Skills of technique and management; 7) Unique character of journalists; 8) Specific character of journalists; 9) Basic character of journalists; 10) Value of mass communications' liberty and ideology; 11) Decent behaviour of reporters and, 12) Career-based motivation.

2. In terms of attitudes towards the so-called journalists' professionalism, it was found that, between Field journalists and Executive journalists, no statistically significant difference exists. However, there was a statistically significant difference at 0.05% between the journalists and mass communications academicians, politicians and political information recipients. Conclusively, the sampling groups on the whole, barring journalists, gave higher priority to the factors and indicative indexes for professionalism necessary for Thai politics journalists than those reporters being sampled. Worth mentioning was that there was no statistically significant difference in all sampling groups' attitudes towards the decent behaviour factor.

It is recommended that the outcome of this research should be put into practice in the future by taking into consideration the necessity of building relevant instruments based upon the indicative indexes, social and cultural context of the organization involved. Most importantly, organizations and parties concerned are advised to do more study and research simultaneously, especially the Action Research, to satisfactorily develop the previously mentioned indicative indexes.